

Soru 1: D bölgesi köşeleri $(-\frac{\pi}{2}, \frac{\pi}{2})$, $(-\pi, 0)$, $(0, 0)$, $(\frac{\pi}{2}, -\frac{\pi}{2})$

noktalarında bulunan kare olmak üzere,

$$\iint_D (x+y)^2 \cdot \sin(y-x) dy dx \text{ integralini hesaplayınız. (20P)}$$

Cözüm:

$$l_1: (0,0) \rightarrow (\frac{\pi}{2}, -\frac{\pi}{2})$$

$$\frac{y-0}{0-(\frac{\pi}{2})} = \frac{x-0}{0-(\frac{\pi}{2})} \Rightarrow y = x \quad (1)$$

$$l_2: (-\pi, 0) \rightarrow (-\frac{\pi}{2}, -\frac{\pi}{2})$$

$$\frac{y-0}{0-(\frac{\pi}{2})} = \frac{x-(-\pi)}{-\pi-(\frac{\pi}{2})} \Rightarrow y = -x - \pi \quad (1)$$

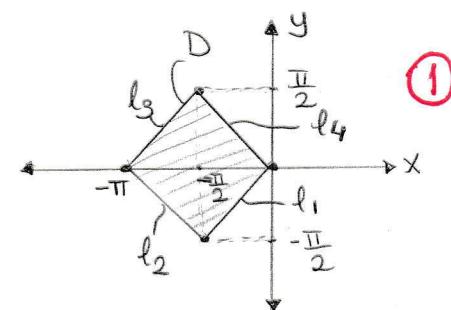
$$l_3: (-\pi, 0) \rightarrow (-\frac{\pi}{2}, \frac{\pi}{2})$$

$$\frac{y-0}{0-\frac{\pi}{2}} = \frac{x-(-\pi)}{-\pi-(\frac{\pi}{2})} \Rightarrow y = x + \pi \quad (1)$$

$$l_4: (0,0) \rightarrow (\frac{\pi}{2}, \frac{\pi}{2})$$

$$\frac{y-0}{0-\frac{\pi}{2}} = \frac{x-0}{0-(\frac{\pi}{2})} \Rightarrow y = -x \quad (1)$$

$$J(u,v) = \frac{1}{\begin{vmatrix} ux & uy \\ vx & vy \end{vmatrix}} = \frac{1}{\begin{vmatrix} 1 & 1 \\ -1 & 1 \end{vmatrix}} = \frac{1}{2} \quad (1)$$

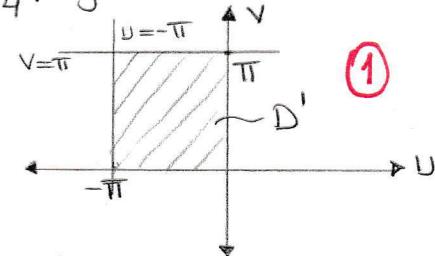
$$\begin{aligned} x+y &= u \\ y-x &= v \end{aligned} \quad (1)$$

$$l_1: y-x=0 \rightarrow v=0 \quad (1)$$

$$l_2: y+x=-\pi \rightarrow u=-\pi \quad (1)$$

$$l_3: y-x=\pi \rightarrow v=\pi \quad (1)$$

$$l_4: y+x=0 \rightarrow u=0 \quad (1)$$

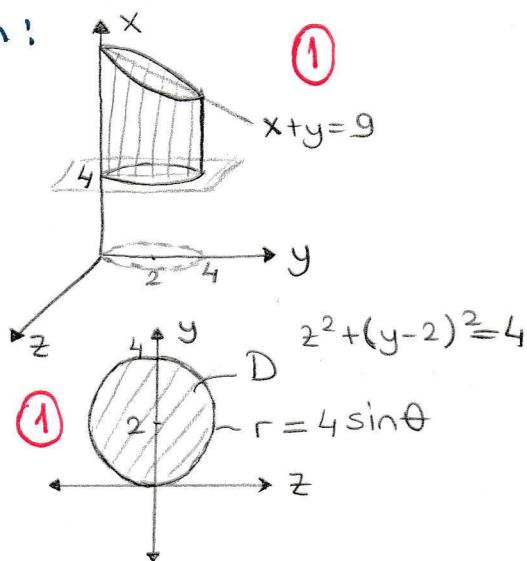
$$dx dy = \frac{1}{2} du dv \quad (1)$$

$$I = \iint_{D'} u^2 \cdot \sin v \cdot \frac{1}{2} du dv = \iint_{D'} \frac{1}{2} \sin v \cdot u^2 dv du \quad (1)$$

$$\begin{aligned} &= \int_{-\pi}^0 (-\cos v) \left| \frac{1}{2} u^2 \right|_0^{\pi} du = \int_{-\pi}^0 (1+1) \cdot \frac{1}{2} u^2 du \quad (1) \\ &= \frac{u^3}{3} \Big|_{-\pi}^0 = \frac{\pi^3}{3} \quad (1) \end{aligned}$$

Soru 2: $z^2 + (y-2)^2 = 4$, $x=4$ ve $x+y=9$ yüzeyleri ile oluşturulan kapalı cismin hacmini iki katlı kutupsal integral ile hesaplayın. (20P)

Cözüm:

$$V = \iiint_D (x_1 - x_2) dy dz$$

$$V = \iiint_D (9 - y - 4) dy dz$$

$$V = \iiint_D (5 - y) dy dz \quad (2)$$

$$z = r \cos \theta$$

$$y = r \sin \theta$$

(2)

$$dy dz = r dr d\theta$$

$$V = \iint_{\theta=0}^{\pi} \int_{r=0}^{4 \sin \theta} (5 - r \sin \theta) r dr d\theta = \iint_{0}^{\pi} \int_{0}^{4 \sin \theta} (5r - r^2 \sin \theta) dr d\theta \quad (2)$$

$$= \left[\frac{5}{2} r^2 - \frac{r^3}{3} \sin \theta \right] \Big|_0^{4 \sin \theta} d\theta = \int_0^{\pi} \left(40 \sin^2 \theta - \frac{64}{3} \sin^4 \theta \right) d\theta \quad (2)$$

$$= \left[40 \left(\frac{1 - \cos 2\theta}{2} \right) - \frac{64}{3} \left(\frac{1 - \cos 2\theta}{2} \right)^2 \right] d\theta \quad (2)$$

$$= \int_0^{\pi} \left[20 - 20 \cos 2\theta - \frac{16}{3} + \frac{32}{3} \cos 2\theta - \frac{16}{3} \left(\frac{1 + \cos 4\theta}{2} \right) \right] d\theta$$

$$= \left[12\theta - \frac{14}{3} \sin 2\theta - \frac{2}{3} \sin 4\theta \right] \Big|_0^{\pi} \quad (2)$$

$$= 12\pi \text{ br}^3 // \quad (2)$$

Soru 3: $\{a_n\}_{n=1}^{\infty} = \left\{ \frac{4}{2}, \frac{7}{4}, \frac{10}{8}, \frac{13}{16}, \frac{16}{32}, \dots \right\}$ dizisi verilsin.

Buna göre $\sum_{n=1}^{\infty} a_n$ serisinin toplamını hesaplayınız. (15P)

Cözüm: $\{a_n\} = \left\{ \frac{3n+1}{2^n} \right\}$ ①

$$\sum_{n=1}^{\infty} \frac{3n+1}{2^n} = \underbrace{\sum_{n=1}^{\infty} \frac{3n}{2^n}}_A + \underbrace{\sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{2^n}}_B \quad ②$$

$$B = \sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{2} \left(\frac{1}{2}\right)^{n-1} \Rightarrow \begin{cases} a = \frac{1}{2} \\ r = \frac{1}{2} < 1 \end{cases} \text{ Geometrik seri } \frac{a}{1-r}$$
$$= \frac{\frac{1}{2}}{1 - \frac{1}{2}} = 1 \quad ①$$

$$A = 3 \cdot \sum_{n=1}^{\infty} n \cdot \left(\frac{1}{2}\right)^n$$

$$\sum_{n=0}^{\infty} x^n = \frac{1}{1-x} \quad (|x| < 1) \quad ②$$

Türev alalım

$$\sum_{n=1}^{\infty} n \cdot x^{n-1} = \frac{1}{(1-x)^2} \quad (|x| < 1) \quad ②$$

x ile çarpalım

$$\sum_{n=1}^{\infty} n \cdot x^n = \frac{x}{(1-x)^2} \quad (|x| < 1) \quad ②$$

$$A = 3 \cdot \sum_{n=1}^{\infty} n \cdot \left(\frac{1}{2}\right)^n = 3 \cdot \frac{\frac{1}{2}}{\left(1 - \frac{1}{2}\right)^2} \quad \left(\frac{1}{2} < 1\right)$$

$$= 6, \quad ①$$

$$\sum_{n=1}^{\infty} \frac{3n+1}{2^n} = A + B = 6 + 1 = 7 \quad // \quad ①$$

Soru 4: $\sum_{n=1}^{\infty} \left(1 - \sqrt[n]{\ln 2}\right)$ serisinin karakterini belirleyiniz. (10P)

Çözüm:

$\sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{n}$ harmonik serisini (ıraksak) seçelim. ①

Limit karşılaştırma testini uygularsak,

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{1 - (\ln 2)^{1/n}}{\frac{1}{n}} = \frac{0}{0} \quad ①$$

$$\stackrel{L'H}{=} \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{\frac{1}{n^2} \cdot (\ln 2)^{1/n} \cdot \ln(\ln 2)}{-\frac{1}{n^2}} = -\ln(\ln 2) \neq 0, \infty \quad ③$$

olduğundan iki seri aynı karakterdedir. ①

$\sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{n}$ ıraksak olduğundan,

$\sum_{n=1}^{\infty} \left(1 - \sqrt[n]{\ln 2}\right)$ serisi ıraksaktır. ②

Soru 5: $P(1, 2, 2)$ bir nokta, $f(x_1, y_1, z)$ ve $g(x_1, y_1, z)$ aşağıdaki koşulları sağlayan, türevlenebilen iki fonksiyon olsun.

I) $f(P) = 1$ ve $g(P) = 4$

II) $\frac{\partial g}{\partial z} \Big|_P = -2$

III) f nin P noktasındaki en hızlı artısının gerçekleştiği yön $\vec{v} = 4\vec{i} - \vec{j} + 8\vec{k}$ ve bu yöndeği türevinin değeri 3 tür.

IV) $f(x_1, y_1, z) + 3g(x_1, y_1, z) = 13$ yüzeyinin P noktasındaki teget düzleminin denklemi $x + 4y + 5z = 19$ dur.

Buna göre $\frac{\partial g}{\partial x} \Big|_P$ değerini hesaplayınız. (20 P)

Cözüm: $\vec{v} = \langle 4, -1, 8 \rangle$ $\nabla f|_P \parallel \vec{v}$

$$\nabla f|_P = \langle 4k, -k, 8k \rangle \quad (2)$$

$$|\nabla f|_P = \sqrt{16k^2 + k^2 + 64k^2} = 3 \quad (1) \Rightarrow 81k^2 = 9 \Rightarrow k = \frac{3}{9} = \frac{1}{3} \quad (1)$$

$$\nabla f|_P = \left\langle \frac{4}{3}, -\frac{1}{3}, \frac{8}{3} \right\rangle = \langle f_{x|P}, f_{y|P}, f_{z|P} \rangle \quad (3)$$

H: $f(x_1, y_1, z) + 3g(x_1, y_1, z) - 13 = 0 \quad (3)$

$$\nabla H|_P = \langle (f_x + 3g_x)|_P, (f_y + 3g_y)|_P, (f_z + 3g_z)|_P \rangle = \langle c, 4c, 5c \rangle \quad (2)$$

$$f_{z|P} + 3g_{z|P} = 5c$$

$$\frac{8}{3} + 3 \cdot (-2) = 5c \quad (2) \Rightarrow -\frac{10}{3} = 5c \Rightarrow c = -\frac{2}{3}$$

$$f_{x|P} + 3g_{x|P} = c$$

$$\frac{4}{3} + 3g_{x|P} = -\frac{2}{3} \quad (2)$$

$$3g_{x|P} = -\frac{2}{3} - \frac{4}{3} = -2 \Rightarrow \frac{\partial g}{\partial x}|_P = -\frac{2}{3} \quad (2)$$

Soru 6: $g(2,4) = -4$, $g(2.02, 3.96) = -4.04$ şartlarını sağlayan bir $g(x,y)$ fonksiyonunu göz önüne alalım. Bu fonksiyonunun $P(2,4)$ noktasındaki $\vec{v} = -3\vec{i} + 6\vec{j}$ yönündeki türevinin değerini yaklaşık olarak hesaplayınız. (15 P)

Çözüm:

$$g(x,y) \approx L(x,y) = g(2,4) + g_x(2,4)(x-2) + g_y(2,4)(y-4) \quad (2)$$

$$g(2.02, 3.96) \approx -4 + g_x(2,4)(2.02-2) + g_y(2,4)(3.96-4)$$

$$-4.04 \approx -4 + g_x(2,4)(0.02) + g_y(2,4)(-0.04) \quad (2)$$

$$-0.04 \approx 0.02(g_{x1P} - 2g_{y1P})$$

$$\Rightarrow g_{x1P} - 2g_{y1P} \approx -2 \quad (2)$$

$$\frac{\vec{v}}{|\vec{v}|} = \frac{\langle -3, 6 \rangle}{3\sqrt{5}} = \left\langle -\frac{1}{\sqrt{5}}, \frac{2}{\sqrt{5}} \right\rangle \quad (2)$$

$$\begin{aligned} D_{\vec{v}} g_{1P} &= \frac{\vec{v}}{|\vec{v}|} \cdot \nabla g_{1P} \stackrel{(1)}{=} \left\langle -\frac{1}{\sqrt{5}}, \frac{2}{\sqrt{5}} \right\rangle \cdot \langle g_{x1P}, g_{y1P} \rangle \stackrel{(2)}{=} \\ &= -\frac{1}{\sqrt{5}} (g_{x1P} - 2g_{y1P}) \stackrel{(2)}{\approx} \frac{2}{\sqrt{5}} \quad // \end{aligned}$$

Not: \vec{v} vektörünü birim yapmadan işlemeye devam edene (*) kismından puan verilmeyecektir. Öğrenciye sorudan toplam 6 puan verilecektir.